

Maa-aineslupa/ Hiekkala 216-403-3-353 ja Raiski 216-403-3-320, Kannonkoski

263/611/2023

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 12.09.2023 § 64

ASIA

Jorma Kauppinen hakee maa-aineslain mukaista lupaa maa-ainesten ottamiseen Kannonkosken kunnan Pudasjärven kylässä sijaitseville kiinteistöille Hiekkala 216-403-3-353 ja Raiski 216-403-3-320.

Hakija hakee myös lupaa aloittaa toiminta ennen kuin lupaa koskeva päätös on saanut lainvoiman.

HAKIJA

Jorma Kauppinen

Y-tunnus 1163676-8

VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunnassa 15.5.2023.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Hakemuksen mukaiseen maa-ainesten ottamistoimintaan tulee hakea lupa (maa-aineslaki 4§).

TOIMIVALTAINEN LUPAVIRANOMAINEN

Toimivaltainen lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (maa-aineslaki 7§).

Kannonkosken kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta.

OTTAMISALUE

Hakemuksessa esitetty ottamisalue on 2,2 ha, josta varsinaista ottoaluetta on 1,2 ha. Ottamisalue sijoittuu kokonaisuudessaan hakijan omistamille kiinteistöille Hiekkala 216-403-3-353 ja Raiski 216-403-3-320.

HAKEMUS JA OTTAMISSUUNNITELMA

Maa-aineslupaa haetaan 10 vuodeksi yhteensä 50 000 m³, maa-ainesten ottoon ja maisemoinnin suorittamiseen. Alimmaksi ottotasoksi esitetään +137,50 m (N2000).

Suunniteltu ottoalue jakaantuu kahteen alueeseen kuten edellisessäkin luvassa on määritetty, edellinen lupa on päättynyt 31.5.2023. Viimeisen kymmenen vuoden aikana ottamista on ollut lähinnä ottoalueella 2 ja ottoalue 1 on käytännössä ollut koskematon. Hiekkala tilalla on ottotoimintaa ollut jo kymmenien vuosien ajan. Raiski tilalle ottaminen on ulottunut tähän mennessä pieneltä osin, mutta nyt on tarkoitus laajentaa ottotoimintaa laajemmalle.

Soran menekki on ollut sen verran vähäistä, että aikaisemman luvan ottoaluetta on edelleen jäljellä ja ottoaluetta 2 on laajennettu vain noin 15–20 m kaakkoon päin. Ottoalue 1 on pysynyt ennallaan.

Molemmilta ottoalueilta otettava määrä on 25 000 m³. Ottoalue 1 on pääasiassa vanhan ottoalueen maisemointia ja sillä alueella ei mennä lähelle tilan rajoja. Ottoalue 2 sijoittuu tilojen Hiekkala 3:353 ja Raiski 3:320 rajalle. Ottoalueen 2 pohjoispuolella olevaan tilan rajaan jätetään 10 metrin levyinen suojavyöhyke.

Kulku alueelle tapahtuu entisiä reittejä pitkin. Ottopaikalta on tieyhteydet Mannilankylän- ja Ilomäentielle.

Lähimmät asutut kiinteistöt sijaitsevat n. 280 m:n päässä ottoalueen reunasta lounaaseen. Lähin rakennettu kiinteistö on ottoalueen itäpuolella n. 140 m:n päässä ottoalueen reunasta oleva metsästysmaja, jossa ei ole kuitenkaan vakituista asutusta.

Mitään suojelualueita ei ole alueen tuntumassa.

Hakemuksen kartta-aineiston koordinaatisto on järjestelmässä ETRS-TM35 FIN ja korkeustaso N2000. Hakemuksen liitteenä on kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma.

Maa-aineksen ottamistoiminta, alueen maisemointi ja ottotoiminnan ympäristövaikutukset on kuvattu maa-ainesten ottamissuunnitelmassa (Maveplan Oy 10.5.2023).

ALUEEN YMPÄRISTÖ

Suunniteltu alue sijaitsee linnuntietä n. 3,5 km Kannonkosken keskustasta kaakkoon.

Alue sijaitsee Metsomäki (nro 0921602) tärkeällä 1E lk:n pohjavesialueella. Vedenotto sijaitsee ottoalueen reunasta n. 1,2 km luoteeseen.

Suunnitellulla ottoalueella on puusto pääosin hakattu pois. Ottoalueella 1, korkeimmalla kohdalla, on vähäisessä määrin kuitupuukokoista mäntymetsää. Ottoalueelta 2 on puusto hakattu pois.

ALUEEN SUUNNITTELUTILANNE

Keski-Suomen Maakuntakaavassa alueelle ei ole muita merkintöjä kuin

pohjavesialue, matkailun ja virkistysalueen vetovoima-alue sekä kulttuuriympäristön vetovoima-alue.

KUULEMINEN JA LAUSUNNOT

Kuulutus ja hakemusasiantuntijakirjat on pidetty nähtävillä 23.5.–29.6.2023 Viitasaaren kaupungin verkkosivuilla osoitteessa www.viitasaari.fi/kuulutukset sekä tieto kuulutuksesta on julkaistu Kannonkosken kunnan verkkosivuilla.

Naapurikiinteistöjen omistajia on erikseen kuultu kirjitse. Hakemuksesta on pyydetty lausunto Keski-Suomen ELY-keskukselta ja Kannonkosken kunnan terveydensuojeluviranomaiselta.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei ole jätetty mielipiteitä tai muistutuksia.

Lausunnot

Kannonkosken kunnan terveydensuojeluviranomaisen 8.6.2023 päivätyssä viranhaltijalausunnossa todetaan seuraavaa:

Pohjavesiensuojelu

Kannonkosken kunnan ja Joenniska-Vuoskoski vesiosuuskunnan yhteinen vedenottamo sijaitsee karttatarkastelun perusteella noin 1,2 km päässä ottoalueen rajasta. Vedenottamo on Kannonkosken kunnan vesilaitoksen ja Joenniska-Vuoskoski vesiosuuskunnan ainoa käyttökelpoinen vedenottamo. Sieltä toimitetaan juomavettä noin 700 henkilön tarpeisiin. Pohjaveden virtaussuunta on maa-ainesten kaivualueelta vedenottamolle päin (Kannonkosken pohjavesien suojelusuunnitelma, 2012).

Ympäristöministeriön oppaan 24/2020 Maa-ainesten ottaminen, Opas ainesten kestäväseen käyttöön mukaan ottamisalueet tulee sijoittaa siten, että ottamisella ei ole haitallisia vaikutuksia pohjavesiesiintymän veden laadulle eikä määrälle. Haitalliset pohjavesivaikutukset korostuvat soran ottamisalueilla, mistä syystä ne tulee sijoittaa vedenottamoiden lähialueiden ja mahdollisuuksien mukaan myös pohjavesialueiden ulkopuolelle.

Mikäli maa-ainestenottolupa myönnetään, tulee harkita tai selvittää onko toiminnalle haettava myös Vesilain mukainen lupa. Maa-aineslain 3 §:n mukaan maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Em. Ympäristöministeriön oppaan mukaan lupa edellytetään silloin, kun maa-ainesten ottamisen pohjavesivaikutukset ovat mahdollisia, vaikka niiden todennäköisyys olisikin verrattain vähäinen.

Mikäli lupa haetulle toiminnalle myönnetään, tulee maa-ainesten ottoalueella toimiville toimijoille tiedottaa riittävästi pohjavesialueesta, jotta kaikki alueella toimivat tietävät toimivansa pohjavesialueella, jonka vettä käyttää

700 ihmistä juomavetenään. Ja, että toimijat osaavat kaikessa toiminnassa noudattaa riittävää varovaisuutta, erityisesti pohjavedelle vahingollisten aineiden käsittelyssä. Tiedottamisesta vastaava taho tulee nimetä.

Poltto- ja voiteluaineiden sekä muiden ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi pohjavesialueella tulee kieltää.

Alueella ei tule käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja kemikaalivuotojen välttämiseksi. Autojen ja koneiden huolto pohjavesialueella on kielletty, ellei asianmukaisilla tiloilla tai suojarakenteilla voida poistaa pohjaveden pilaantumisvaaraa.

Myös koneiden ja autojen tankkaus tulee järjestää siten, ettei siitä aiheudu öljy- tai polttoainepäästöjen vaaraa.

Jos öljyä tai muuta pohja- ja pintaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on heti ryhdyttävä toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi, joten toimijalla on oltava imeytysainetta. Päästöstä on välittömästi ilmoitettava kunnan öljy- ja kemikaalivahinkojen torjuntaviranomaiselle.

Pohjaveden ylimmän pinnan päälle jätettävän suojakerrospaksuuden tulisi olla vähintään 6 m, koska toiminta sijoittuu lähelle vedenottamoita ja on pohjaveden muodostumisalueella.

Melu ja pöly

Maa-ainesten otto tapahtuu lähellä asutusta. Suoja-etäisyys suositus soranotossa lähimpään asuttuun rakennukseen on Ympäristöministeriön oppaan 24/2020 Maa-ainesten ottaminen, Opas ainesten kestävään käyttöön mukaan vähintään 100m.

Mikäli maa-ainestenottolupa myönnetään toiminta ottamisalueella ja ottamisalueen liittymätiet sekä kuljetukset on hoidettava siten, että toiminnasta aiheutuvat pöly-, melu- ja värinähaitat ovat mahdollisimman vähäisiä.

Keski-Suomen ELY-keskus on antanut 28.7.2023 hakemuksesta seuraavan lausunnon:

Ottaen huomioon luonnon-, maiseman- ja vesiensuojelulliset näkökohdat, Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ilmoittaa pitävänsä mahdollisena maa-aineksen ottamista asiakohdassa mainitulta alueelta. Tällöin ottotoiminnassa tulee noudattaa seuraavia ohjeita:

- Alin sallittu ottotaso on hakemuksen mukaisesti alueella 1 +137,5 m–137,8 m ja alueella 2 +138,05 m–138,3 m N2000. Alin sallittu ottotaso on kuitenkin vähintään 4 m ylimmästä pohjaveden pinnasta. Ottotason alapuolisia massanvaihtoja tai pohjaveden asemaa muuttavaa kaivua ei sallita.
- Ottotoiminnan sijoituessa 1 luokan pohjavesialueelle tulee pohjaveden laatua tarkkailla ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaisesti. Yhdestä alueella sijaitsevasta näytteenottoon sopivasta putkesta otetusta pohjavesinäyt-

teestä tulee tutkia haju, sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskoivuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset- ja E.coli bakteerit sekä tarvittaessa raskasmetallit, alumiini ja kromi.

Tarvittaessa ottoalueelle tulee asentaa

uusi muovinen, pohjavesipintaan ulottuva, näytteenottoon soveltuva havaintoputki.

Ennen ottamistoiminnan aloittamista tai toiminnan alkuvaiheessa pohjaveden laatu analysoidaan yleensä kattavasti. Vastaava laaja analyysi tehdään ottamistoiminnan aikana kolmen vuoden välein. Väli vuosina voidaan tehdä suppeampi analyysi, joka käsittää vain keskeiset parametrit. Vesinäytteiden otossa tulee käyttää akkreditoitua näytteenottajaa ja analysoinnissa sertifiointia laboratoriota. Havaintoputkesta tulee lisäksi havaita pohjavesipinnan korkeus neljä kertaa vuodessa (talvi, kevät, kesä ja syksy).

-Tilalla sijaitsevista havaintoputkista tulee lisäksi havaita pohjavesipinnan korkeus neljä kertaa vuodessa (talvi, kevät, kesä ja syksy).

Pohjaveden pinnan korkeustiedot tulee toimittaa valvontaviranomaiselle. Tiedot suositellaan toimitettavaksi samanaikaisesti ja samalla lomakkeella kuin tiedot otetuista maa-aineksista, jolloin ne voidaan tallentaa ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään. Tällöin seurantatiedot ovat sähköisessä paikkatietojärjestelmässä niin luvanhaltijoiden kuin valvontaviranomaisienkin käytettävissä.

- Valvonnan helpottamiseksi tulee alueelle asentaa riittävästi alinta ottotasoa osoittavia, selvästi näkyviä korkeusmerkkejä (vähintään kolme kolmiopukkia). Myös ottamis- ja kaivun alueen rajat tulee merkitä selvästi maastoon. Merkinnät tulee tehdä ennen ottotoiminnan aloittamista. Ottoalueelle tulee myös sijoittaa selkeä taulu, josta ilmenee mm. maa-aineslunhaltijan / urakoitsijan yhteystiedot ja luvan voimassa oloaika.

- Poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi alueella on kielletty. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja. Autojen ja koneiden säilytys ja huolto on alueella kielletty, ellei ympäristön pilaantumisvaara ole poistettu asianmukaisilla tiloilla tai suojarakenteilla. Myös koneiden ja autojen tankkaus tulee järjestää siten, ettei siitä aiheudu öljy- tai polttoainepäästöjen vaaraa. Lisäksi pohjaveden puhtaana säilymiseksi on huolehdittava siitä, että pohjavedelle vahingollisten aineiden käsittelyssä noudatetaan erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta. Jos öljyä tai muuta pohja- ja pintaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on siitä välittömästi ilmoitettava kunnan öljyvahinkojen torjuntaviranomaiselle sekä ryhdyttävä heti toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi.

- Alue maisemoidaan suunnitelman mukaisesti vähintään kaltevuuteen 1:3, ei jyrkemmiksi. Alueen jälkikasauksessa, jälkiverhoilussa ja yleisessä siisti-

misessä ei saa käyttää pohjavettä vaarantavia materiaaleja. kasvualustan muodostamiseen (suositeltu varastointiaika enintään kolme vuotta). Alueelle istutetaan mäntyä tai koivua (2500 kpl/ha) niille osille, joille ei luontaista taimettumista tapahdu. Alueen jälkihoitovelvoite (mm. metsän istutus) kuuluu luvanhakijalle.

- Maa-ainesten ottaminen ja alueen jälkihoitotoimenpiteet tulee tehdä vaiheittain ottamisen edistyessä. Vaiheittainen alueen maisemointitöiden tarkastus tulee tehdä kahden vuoden välein syksyisin, ensimmäisen kerran 30.9.2025 mennessä. Tarkastuksessa tulee olla läsnä luvanhaltija, kunnan maa-ainesoton valvoja sekä tarvittaessa ELY-keskuksen edustaja.

- Sorakuoppien reunoille voi asettua pesimään törmäpääskyjä. Törmäpääsky on luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettu laji, joka on lisäksi luokiteltu uhanalaiseksi (lajin uhanalaisuusluokka: erittäin uhanalainen / EN). Muodostuneet törmäpääsky-yhdyskunnat tulee ottaa huomioon maa-ainesten oton yhteydessä ja ottamisen jälkeisessä maisemoinnissa. Pesien hävittäminen on kiellettyä pesimäkauden aikana. Ottamisalueen jälkihoitoa tehtäessä pesimäalue tulisi jättää luonnontilaan. Sortumavaaran vuoksi näissä tapauksissa alueelle jäävät jyrkät rintaukset suojattaisiin aitaamalla.

Luvanhakijan vastine lausuntoihin

Luvanhakija on antanut 29.8.2023 päivätyn vastineen lausuntoihin.

Vastineessaan luvanhakija esittää seuraavaa:

Hakemuksen lausunnoissa ELY-keskukselta ja Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimelta tullessiin vaatimuksiin kantamme on eriävä.

Ympäristötoimen korostama varovaisuus pohjavesialueella on huomioitu. Soranottoalueella toimestamme ei liiku asiasta tietämättömiä henkilöitä. Kohteessa ei varastoida lastaus- ja ajokalustoa, näin ehkäistään mahdollisia vierasaine vahinkoja ja ilkivallasta johtuvia vahinkoja ja sitä kautta tulevia vierasaine vahinkoja. Myöskin oma juomavetemme tulee samaiselta pumpupaamolta ja olemme erittäin tarkkoja veden laadusta sen nykyisin ollessa Keski-Suomen yksi huippulaatuisimmista. Ympäristöterveystarkastajan viittaama Vesilain vaatimus on mielestämme aiheeton, maa-aineslain pykälästä kolme viitattu vesilaki 264/1961 on kumottu lailla 27.5.2011/587, jossa kerrotaan seuraavaa:

4§ Pohjavedellä tarkoitetaan maa- tai kallioperässä olevaa vettä

Näinpä maa-ainesottolupa ei anna valtuuksia kajota pohjaveteen, ja suojaetäisyys on luvan haussa määrätty vähintään neljäksi metriksi. Näin katsomme ettei vesilakia tule soveltaa maa-ainesottolupamme käsittelyyn. Varovaisuuspykälän vastineen käsittelimme jo yllä.

Tiedottamisesta vastaavaa tahoa ei tarvitse erikseen nimetä, kaikki alueella toimivat tietävät toimivansa Kannonkosken päävedenottamon vaikutuspii-

rissä. Mielestämme oikea tapa on laittaa Maa-aineslupatauluun ja kuormaus-alueelle lisäksi esimerkiksi seuraavalla tekstillä:

Soranotto tapahtuu pohjavesialueella.

Noudatathan toimiessasi koneiden kanssa erityistä varovaisuutta ja tarkkuutta öljy ja muiden vierasaine vahinkojen ehkäisemiseksi. Kuljettaja on vastuussa koneestaan!

Asiaton oleskelu alueella kielletty.

Näin jokainen montulla liikkuva tiedostaa toimensa seuraukset ja näin tieto saavuttaa kaikki henkilöt.

Vierasaineita ei varastoida soranottoalueella.

Koneet pidetään toimestamme kunnossa, huonokuntoisilla ja rikkinäisillä koneilla työskentely ei kuulu talomme tapoihin.

Jokaisen toimiessaan tulee tiedostaa öljyvahingon sattuessi riittävän järeät torjuntatoimet.

Kuuden metrin vaatimus on mielestämme perusteeton, huomattavasti lähempänä vedenottamoa on aiemmin nostettu soraa ilman suurta suojaetäisyyttä. Niinpä vaatimus nykyisellään hyvin säänneltyyn ottoon on yliarvoista. Ja myös vuotuinen ottomäärä ei ole luultavasti tule olemaan kovin suuri.

Pöly-, melu ja värinähaitat asutukselle ovat olemattomat, toiminnan ollessa haetulla tasolla.

ELY-keskuksen lausunnossa mainittu suojakerroksen paksuus 4 metriä on riittävä, joka jo todetaan Ympäristöministeriön julkaisusta 2020:24.

Mielestämme vaadittua pohjaveden havaintoputkea alueella ei tarvita, pinnan korkeuden havainnoivat putkien löytyessä. Veden laatu arvioidaan säännöllisesti pumppaamalla, joten ylimääräistä ja päällekkäistä byrokratiaa tulee välttää. Tämähän oli jo linjattu edeltävien hallitusten ohjelmissa norminpurkutalkoina. Jatkuvan laaduntarkkailun toimiessa pumppaamalla katsomme myös määrävälein toteutettavat vedenlaatuanalyysit päällekkäisiksi toimenpiteiksi. Ottotoiminnan laadun on oltava niin hyvää pohjavesialueella ettei kyseistä vaaraa aiheudu.

Pohjaveden korkeuden ilmoittamiseksi täytyy riittää ottotoiminnan alussa tarkastettu korkeus. Pohjaveden korkeuden vaihtelulle emme valitettavasti voi mitään.

Ottotason ilmoittavat pukit ovat tärkeitä ja ne ovatkin järkeviä olla paikalla.

Ottoalueella on luvan osoittava taulu jo paikoillaan edellisen luvan aikaan.

Jyrkänteet ja ottoalueen rajat on merkitty maastoon, mutta jatkuvasta ilkival-
lasta johtuen on todella haasteellista saada ne pysymään kunnossa.

Tankkauksia alueella ei tapahdu ja koneiden kuntoon on yllä otettu kantaa.

Maisemointia aletaan tehdä sitä mukaa, kun penkat menevät luonnolliseen
yläpenkkaan kiinni. Maisemointia ennen näitä luonnollisia muodostumia ei
ole järkevää tehdä niin maisemallisesti kuin työnkäytöllisesti.

Oheismateriaali:

- Sijaintikartta
- Suunnitelmakartat ja leikkauspiirustukset 10.5.2023 mukaisina
(sähköpostilla)

Lisätiedot: Ympäristösihteeri Nina Pimiä, puh. 044 733 5806

Ehdotus

Ympäristötoimen toimialajohtaja:

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta myöntää Jorma Kauppiselle
maa-ainesluvan maa-aineksen ottamiseen kiinteistöillä Hiekkala
216-403-3-353 ja Raiski 216-403-3-320. Hakemuksessa ja 10.5.2023 päi-
vätysssä ottamissuunnitelmassa esitetyn lisäksi tulee ottamisessa noudattaa
seuraavia määräyksiä:

Lupamääräykset

1. Alin sallittu ottotaso on ottoalueella 1 +137.50 m ja ottoalueella 2
+138,05 m N2000, kuitenkin aina vähintään 4 metriä ylimmän pohjavesi-
pinnan yläpuolella.

2. Valvonnan helpottamiseksi tulee alueelle asentaa riittävästi alinta ottota-
soa osoittavia selvästi näkyviä korkeusmerkkejä (vähintään kolme kolmio-
pukkia). Ottamis- ja kaivualueen rajat tulee merkitä selvästi maastoon. Jyr-
kät vaaralliset luiskat tulee suojata lippusiimalla tai vastaavalla. Suojaami-
seen ja merkitsemiseen ei saa käyttää piikkilankaa. Ottamisalueelle tulee
asentaa selkeä taulu, josta ilmenee mm. luvanhaltijan / urakoitsijan yhteys-
tiedot ja luvan voimassaoloaika. Merkinnät tulee tehdä ennen ottotoiminnan
aloittamista.

Ennen ottotoiminnan aloittamista alueella on pidettävä aloitustarkastus.

3. Ennen ottotoiminnan aloittamista tulee alueelle asentaa uusi pohjavesi-
pintaan ulottuva pohjavesiputki. Putken tulee olla näytteenottoon sopiva,
muovinen, $\varnothing > 30$ mm, siivilällinen. Putkikortti pohjavesihavaintoineen tu-
lee toimittaa kunnan maa-ainestenoton valvojalle ja ELY-keskukselle.

4. Ennen ottotoiminnan aloittamista tulee alueelle asennettavasta pohjavesiputkesta otetusta pohjavesinäytteestä tutkia hajua, sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset- ja E.coli bakteerit, raskasmetallit, alumiini ja kromi. Vastaava laaja analyysi tehdään ottamistoiminnan aikana kolmen vuoden välein.

Lisäksi kolmen vuoden välein, sijoittuen laajan näytteen välisille vuosille, tulee alueelle asennettavasta pohjavesiputkesta otetusta pohjavesinäytteestä tutkia sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti ja kloridi.

Vesinäytteiden otossa tulee käyttää akkreditoitua näytteenottajaa ja analysoinnissa sertifioitua laboratoriota.

Havaintoputkista tulee lisäksi havaita pohjavesipinnan korkeus neljä kertaa vuodessa (talvi, kevät, kesä ja syksy). Pinnankorkeushavainnot ja pohjavesinäytteiden tulokset tulee toimittaa valvontaviranomaiselle vuosittain maa-ainesten ottoilmoituksen yhteydessä.

5. Ottotason alapuoliset massanvaihdot tai pohjaveden asemaa muuttava kaivu on kielletty.

6. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa häiriölle alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (VNp 993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja vakituiseen asumiseen käytettävillä alueilla päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 LAeq ja yöohjearvoa (klo 22-7) LAeq 50 dB sekä loma-asumiseen käytettävillä alueilla päiväohjearvoa (klo 7-22) 45 dB ja yöohjearvoa (klo 22-7) 40 dB.

7. Toiminnan aiheuttama pölyhaitta ei saa ylittää lähimmällä asumiseen käytettävällä alueella hengitettävien hiukkasten (PM10) osalta raja-arvoa 50 µg/m³, 24 h keskiarvona mitattuna. Tarvittaessa, mikäli on aiheutta epäillä raja-arvon ylittävän, toiminnanharjoittajan on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen määräyksestä tehtävä pölypäästöön liittyvä mittaus. Pölyhaittoja tulee tarpeen mukaan ehkäistä kastelemalla tai koteloidamalla laitteistot tai muulla vastaavalla menetelmällä

8. Poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi alueella on kielletty. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja. Autojen ja koneiden säilytys ja huolto alueella on kielletty, ellei ympäristön pilaantumisvaara ole poistettu asianmukaisilla tiloilla tai suojarakenteilla. Koneiden ja autojen tankkauspaikan pohja tulee suojata siten, ettei tankkauksesta aiheudu öljy- tai polttoainepäästöjen vaaraa. Lisäksi pohjavedelle tai maaperälle vahingollisten aineiden käsittelyssä on noudatettava erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta.

9. Jos öljyä tai muuta pohja- tai pintaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on siitä välittömästi ilmoitettava Keski-Suomen pelastuslaitokselle ja ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä ryhdyttävä heti toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi.

10. Alueelle ei saa jättää roskaa, jätettä eikä tarpeettomia rakenteita tai esineitä. Toiminnassa syntyvät jätteet tulee kerätä omiin keräysastioihinsa ja toimittaa asianmukaiselle vastaanottajalle ensisijaisesti hyötykäyttöön.

11. Alueen loppumuotoilu suoritetaan suunnitelman mukaisesti. Luiskat muotoillaan vähintään kaltevuuteen 1:3. Ennen ottotoiminnan aloitusta luvanhaltijan on toimitettava valvontaviranomaiselle korjatut suunnitelmakartat ja leikkauspiirustukset, joissa on esitetty lopputilanteen luiskakaltevuudet 1:3:een.

Alueen jälkitasauksessa, jälkiverhoilussa ja yleisessä siistimisessä ei saa käyttää pohjavettä vaarantavia materiaaleja. Pintamaat tulee varastoida kasvialueen ulkopuolelle siten, että ne voidaan käyttää maisemoinnin yhteydessä kasvualustan muodostamiseen (suositeltu varastointiaika enintään kolme vuotta). Alueelle istutetaan mäntyä tai koivua (2500 kpl/ha) niille osille, joille ei luontaista taimettumista tapahdu.

Maa-ainesten ottaminen ja alueen jälkihoitotoimenpiteet tulee tehdä vaiheittain ottamisen edistyessä. Jälkihoitotoimet tulee aloittaa ottoalueelta 1. Vaiheittainen alueen maisemointitöiden tarkastus tulee tehdä kahden vuoden välein syksyisin, ensimmäinen kerran 30.9.2025 mennessä. Tarkastuksessa tulee olla läsnä luvanhaltija, kunnan maa-ainesoton valvoja sekä tarvittaessa ELY-keskuksen edustaja.

Jälkihoitotoimet on saatettava loppuun tämän luvan voimassaolon aikana.

12. Törmäpääsky on luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettu laji, joka on lisäksi luokiteltu uhanalaiseksi (lajin uhanalaisuusluokka: vaarantunut / VU). Muodostuneet törmäpääsky-yhdyskunnat tulee ottaa huomioon maa-ainestenoton yhteydessä ja ottamisen jälkeisessä maisemoinnissa. Pesien hävittäminen on kiellettyä pesimäkauden aikana. Ottamisalueen jälkihoitoa tehtäessä pesimäalue jätetään luonnontilaan. Sortumavaaran vuoksi näissä tapauksissa alueelle jäävät jyrkät rintaukset tulee suojata aitaamalla.

13. Urakoitsijat ja toimintapaikalla toimiva henkilöstö tulee perehdyttää tämän maa-aineslain mukaisen luvan ehtojen sekä vahinkotilanteiden varalle.

14. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa tuotantomääristä, toiminnassa syntyvistä jätelajeista, jätemääristä ja niiden toimituspaikoista sekä poikkeuksellisista tilanteista. Yhteenveto kirjanpidosta tulee pyydettyäessä esittää valvontaviranomaiselle.

15. Otetun maa-aineksen määrä ja laatu on ilmoitettava kunnan ympäristön-suojeluviranomaiselle vuosittain tammikuun loppuun mennessä.

Toiminnan aloittamislupa ennen päätöksen lainvoimaisuutta:

Ottaminen voidaan aloittaa lupamääräyksiä noudattaen ennen päätöksen lainvoimaisuutta.

Vakuuden määrääminen:

Ennen ottamistoiminnan aloittamista tulee hakijan antaa **8 500 euron vakuus** lupamääräysten noudattamisen vakuudeksi. Vakuuden tulee olla voimassa siihen saakka, kunnes kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty.

Samaa vakuutta voidaan käyttää niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

Vastaus lausuntoihin ja vastineeseen:

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja ja luvanhakijan vastine lausuntoihin on otettu huomioon lupamääräyksistä ja päätöksen perusteluista ilmeväällä tavalla.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Hakemuksen ja lupamääräysten mukaan tehtävän maa-ainesten ottamisen ei katsota aiheuttavan maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia haitallisia seurauksia. Suunniteltu ottamisalue on jatkoa vanhalle ottamistoiminnalle, eikä toiminta ei sijoitu kaavamääräysten vastaisesti.

Ympäristölautakunta katsoo, että kun toimintaa harjoitetaan hakemuksessa esitetyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu luvan myöntämisen esteenä olevaa terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, kiellettyä maan tai pohjaveden pilaantumista, erityistä luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta räsytystä.

Toiminnasta aiheutuva maaperän ja pohjaveden pilaantumisen vaara voidaan estää annetuilla määräyksillä. Rajoituksilla on haluttu varmistaa, että toiminnasta ei aiheutuisi alueen asukkaille kohtuutonta räsytystä, terveyshaittaa tai viihtyisyyshaittaa. Haittojen rajoittamiseksi on asetettu toimintaja aikarajoituksia sekä annettu määräyksiä toiminnan toteuttamisesta ja tarkkailusta.

Annetut lupamääräykset ovat tarpeellisia, jotta toiminnasta aiheutuva ympäristön pilaantumisen vaara sekä ottamisen vahingollinen vaikutus jää mahdollisimman vähäiseksi, eikä siitä aiheudu haittaa tai vaaraa.

Ottamisen aloittaminen ennen päätöksen lainvoimaisuutta voidaan sallia, koska tarvittaessa olot kohteella voidaan palauttaa oleellisilta osin ennalleen, eikä täytäntöönpanon tästä syystä katsota tekevän muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Lupamääräykset 1-2 on annettu pohjaveden suojelemiseksi, valvonnan mahdollistamiseksi, alueella liikkuville kohdistuvan vaaran ja haitan vähentämiseksi sekä vesien- ja maaperän pilaantumishaitan välttämiseksi ja rajoittamiseksi.

Lupamääräys 3 on annettu, jotta pohjavesinäytteen ottamisen ja pohjaveden laadunseuranta toiminnan aikana olisi mahdollista. Alueella ei ole lupaa myönnettäessä näytteenottoon soveltuvaa pohjavesiputkea.

Lupamääräykset 4-10 on annettu ympäristöön kohdistuvan melu-, pöly- ja roskaantumishaitan ehkäisemiseksi sekä vesien ja maaperän pilaantumishaitan välttämiseksi ja rajoittamiseksi ja näiden valvonnan helpottamiseksi.

Määräys pohjaveden laadun seurannasta näyttein perustuu valtakunnalliseen ohjeistukseen (Ympäristöministeriön oppaan 24/2020 Maa-ainesten ottaminen, Opas ainesten kestävään käyttöön) pohjavesialueilla sijaitsevien maa-ainesten ottoalueiden seurannasta. Vedenottamon vedenlaadun seurannasta saatavat tiedot eivät osoita pohjaveden laatua ottoalueella.

Lupamääräys 11 on annettu alueen palauttamiseksi luontaiseen tilaan ottotoiminnan päätyttyä ja toiminnan valvomiseksi. Ottotoiminnan loppuessa luiskat on maisemoitava kaltevuuteen 1:3, mutta 10.5.2023 päivätyissä suunnitelmakartoissa ja piirustuksissa kaltevuudeksi on esitetty osittain 1:1 ja tämän kaltevuuden perusteluksi toiminnan mahdollinen jatkuminen lupakauden jälkeen. Tätä lupaa myönnettäessä ei voida ottaa kantaa nyt myönnettävän lupakauden jälkeiseen aikaan, joten luvanhaltijan on varauduttava maisemoimaan alue luvan edellyttämällä tavalla. Toiminnan valvomiseksi on annettu määräys toimittaa korjatut suunnitelmakartat ja leikkauspiirustukset, joissa luiskien kaltevuus 1:3:een on havaittavissa.

Otto- ja jälkihoitotoimet suositellaan aloitettavaksi ottoalueelta 1, koska ottosuunnitelmassa on viitattu alueen maisemointitarpeeseen.

Lupamääräys 12

Lupamääräys on annettu luonnonsuojelulain mukaisen uhanalaisen eläinlajin pesinnänturvaamiseksi.

Lupamääräykset 13-15

Määräykset on annettu valvonnan toteuttamiseksi ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi.

MAININTA LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMISESTA

Jos asetuksella annetaan tämän lain nojalla myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

LUVAN VOIMASSAOLO

Lupa on voimassa 10 vuotta. Lupa on voimassa 30.9.2033 saakka.

Jos lupavelvollinen toiminta oleellisesti muuttuu, on toiminnalle haettava uusi lupa. Tämä päätös on määräaikana voimassa, kunnes uusi lupapäätös on tullut lainvoimaiseksi.

Tarkastusmaksu:

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen maa-ainestaksan mukaisesti tarkastusmaksuksi määrätään 944 euroa. Maksuun lisätään taksan mukaisesti kuulemisista aiheutuneet kustannukset.

Sovelletut oikeusohjeet:

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 3-6, 10-13, 19-20, 23 §

VNA maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1, 6, 7 §

VNp melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (38/2011)

Luonnonsuojelulaki (9/2023)

Pohjoisen Keski-Suomen Ympäristötoimen maa-ainestaksa (Ympäristölautakunta 27.6.2023 § 52).

Muutoksenhaku:

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

18.9.2023 Ote + valitusosoitus hakija, Keski-Suomen ely-keskus, kuulutus
